

Śledztwo Genealogiczne - Cyfrowe Archiwum Rodu

SCENARIUS
Z

Aktywność: **Śledztwo Genealogiczne - Cyfrowe Archiwum Rodu**

Poziom trudności	średni
Uczestnicy	2-10 osób
Miejsce	Pomieszczenie
Organizacja	cykliczny

Wprowadzenie

Aktywność ta zamienia poszukiwanie przodków w pasjonujące dochodzenie, prowadzone przy użyciu nowoczesnych narzędzi cyfrowych. Uczestnicy, działając niczym detektywi, analizują stare metryki i bazy danych, aby zbudować trwałą, cyfrową sagę swojego rodu dla przyszłych pokoleń. Proces ten łączy trening logicznego myślenia z nauką renowacji starych fotografii, pozwalając seniorom przyjąć rolę profesjonalnych strażników rodzinnej historii.

Cel

Trening poznawczy: Analiza starych dokumentów to świetne ćwiczenie logiczne (łączenie faktów, dat, nazwisk). Męska tożsamość: Odkrywanie historii nazwiska, losów przodków, budowanie sagi rodu. Kompetencje cyfrowe (ukryte): Pod pretekstem szukania przodków, uczestnicy uczą się obsługi zaawansowanych wyszukiwarek, skanowania, obsługi internetu itp. Budowanie dziedzictwa: Stworzenie trwałego, cyfrowego zapisu historii rodziny, który można przekazać wnukom.

Dla kogo

Mężczyźni 60+, którzy mają w domu „szufladę z papierami”, ale nie wiedzą, co z nimi zrobić. Pasjonaci historii, emerytowani mundurowi (często szukają kolegów z wojska lub przodków-żołnierzy). Każda osoba ciekawa historii swojej rodziny.

Przebieg krok po kroku

1 Krok 1: Przygotowanie bazy

Sprawdź, czy komputery w sali mają dostęp do stron: szukajwarchiwach.gov.pl, genealodzy.pl, grobonet.com. Przygotuj „ściąge” (wydrukowaną kartkę A4) z tymi adresami dla każdego. Seniorzy nie lubią przepisywać długich linków z tablicy. Uwaga: Dla wielu mężczyzn historia rodziny to temat tabu lub nuda. Zmienisz to, dając im nowoczesne narzędzia. Smartfon i laptop to broń w walce z niepamięcią.

2 Krok 2: Start

Pierwsze zajęcia muszą być praktyczne. Niech przyniosą jedno zdjęcie. Pokaż im, jak działa skaner. Skaner to maszyna. Wydaje dźwięki, świeci, przesuwają. To się podoba. Efekt „Wow”: Pokaż na rzutniku, jak jednym suwakiem (kontrast) w darmowym programie naprawić wyblakłe zdjęcie dziadka.

3 Krok 3: Prowadzenie poszukiwań

Bądź cierpliwy. Genealogia to 90% szukania i 10% znajdowania. Gdy ktoś znajdzie akt urodzenia pradziadka - zrób z tego wydarzenie. Przerwij zajęcia, pokaż to na rzutniku: „Panowie, patrzcie! Rok 1894, parafia Kielce. Mamy to!”. To buduje morale grupy.

4 Krok 4: Wyzwanie językowe

Wielu seniorów boi się aktów po rosyjsku (cyrylica) lub niemiecku (gotyk). Zrób pokaz na żywo: weź telefon, włącz Tłumacza Google (obiektyw), najedź na ekran komputera ze skanem. Pokaż, jak technologia „tłumaczy w locie”. To moment, w którym seniorzy przekonują się do smartfonów.

5 Krok 5: Finał

Drzewo w komputerze „nie istnieje”. Musi być wydrukowane. Zadbaj o to, by na koniec cyklu każdy wyszedł z rolką papieru pod pachą. To ich trofeum.

Potrzebne zasoby

Sprzęt: Laptopy (własne lub klubowe), skaner (do digitalizacji zdjęć), rzutnik. Konta: Założone darmowe konta w serwisach genealogicznych. Wiedza: Znalezienie osoby już doświadczonej w tworzeniu drzewa genealogicznego lub zapoznanie się z serwisami przybliżający temat archiwistyki. Partner: Opcjonalnie - lokalny archiwista lub historyk (jako gość specjalny).

Wskazówki

Narracja: Utrzymuj klimat dochodzeniowy. Używaj słów: indeksacja, kwerenda, metryka, zasób, weryfikacja źródła. To buduje powagę zajęć. Współpraca: Zachęcaj do wymiany kompetencji. Ktoś zna niemiecki? Pomaga koleźce z aktem pruskim. Ktoś jest biegły w Photoshopie? Pomaga retuszować zdjęcie.

Element rywalizacji

„Archiwista” - za zindeksowanie (wpisanie do bazy) największej liczby przodków. „Sherlock” - za rozwiązanie zagadki (np. znalezienie przodka, który zmienił nazwisko). „Strażnik Pieczęci” - dla osoby, która przyniesie najstarszy oryginał dokumentu na zajęcia.

Bariery i zalecenia

Brak wyników: Nazwisko jest rzadkie i nic nie ma w Internecie. Rozwiązanie: Skupienie się na historii miejscowości (tło historyczne), a nie tylko na osobie. Bariera językowa: Część dokumentów może być zapisana w cyrylicy lub trzeba korzystać z serwisów zagranicznych.. Rozwiązanie: Pomoc lidera lub zaproszenie gościa znającego języki obce na jedne zajęcia. Ewentualnie korzystanie z automatycznych systemów tłumaczeń w przeglądarce. Obsługa komputera: Niewystarczające umiejętności obsługi komputera i myszki. Rozwiązanie: Wstępne szkolenie z obsługi komputera i internetu

Linki i inspiracje

Poradnik przeznaczony jest właśnie dla tych osób, które posiadają archiwum własnego rodu bądź chcą je stworzyć.

<https://archiwarodzinne.gov.pl/domowe-archiwum>

Potężna, darmowa baza skanów (akty urodzenia, śluby): <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/>

Geneteka - Tworzona przez wolontariuszy baza indeksów. Wpisujesz nazwisko i masz wynik.

Najprostsza na start: <https://genealodzy.pl/>

My Heritage - aplikacja do tworzenia drzewa genealogicznego

<https://www.myheritage.pl/>